

Sansningsrom

I møte med Eva Kuns kunstverker får man en umiddelbar følelse av at de på samme tid er oppllevelsrike, kontemplative og vidunderlig åpne i sine muligheter for tolkning. De åpner opp for tilskuerens evne til å oppleve kunst uten mange anvisninger.

Når man for eksempel trer inn i Eva Kuns installasjon ”Lystunnel” og gir seg den tiden som er nødvendig – slik også et lysarbeid av James Turrell trenger tid – er det med ett en spennende verden som åpner seg. Eva Kuns installasjon viser stor tro både på det synlige og det usynlige. ”Lystunnel” synes å invitere til berøring av det uberørlige, og lokker deg til å utforske dybden – slik som Anish Kapoor’s ”When I am pregnant”. Installasjonen åpner for et komplekst nettverk av indre og ytre lys, naturlig og kunstig, som flyter gjennom tunnelene og smelter nydelig sammen. Eva Kuns kunstneriske utforskning gir tilskueren en spesiell opplevelse av rom og lys, av volum og sammenstillinger. Arbeidet frister deg, og kan til og med omfavne deg. Tilskueren kan se over og under det, men ikke forbi dens tilstedeværelse. Man kunne isolere kunstopplevelsen gjennom å se bort fra installasjonens alle konkrete manifestasjoner, og redusere den til rent fenomen. Arbeidet har en direkte virkning på tilskuerne, og kan potensielt endre eller utvide grensene for deres måte å tenke og sanse på. Eva Kun oppnår dette ved å lage et arbeid som rent materielt ikke er så håndgripelig, men samtidig så fysisk slående at folk er nødt til å stanse opp og bli oppmerksomme.

Eva Kuns kunstneriske utforskning undersøker bevissthetstilstand og persepsjonsevne ved hjelp av lys og rom. Hun gjør hele sitt arbeid til en følge av rom, lys og tilskuerens synsfelt. Som material bruker hun ofte lysreflekterende eller lysspredende stoff. Overflatene i flere av hennes installasjoner blir nesten immaterielle, og får kvaliteten av rent lys. Arbeidet synes å være verken frontalt, lineært eller oppdelt i sekvenser. Det synes ikke å være noen begynnelse eller slutt. Eva Kuns arbeid får tilskuerens oppmerksomhet til å veksle mellom det tredimensjonale og det uhandgripelige, mellom det ytre og det indre, mellom felles og personlige rom.

De iboende trekkene ved Eva Kuns arbeider gjør at de er vanskelige å knytte til en enkelt kunstnerisk disiplin. Installasjonene synes å plassere seg et sted mellom stedsspesifikk og stedsbetinget kunst. Det er likheter mellom disse kunstneriske uttrykksformene, men også klare forskjeller. I den førstnevnte er kunsten avstemt etter kunstnerens hele verk. Det spesifikke arbeidet er delvis en arkitekturrelatert respons på stedet. Arbeidet forblir knyttet til den stil, de materialer og teknikker som allerede er særegne for kunstneren. Stedsbetinget kunst lar seg inspirere av omgivelsene, slik at resultatet kan bli monumentalt eller flyktig, vennlig eller aggressivt, stille eller høyrøstet. Tid og sted kan bli borte for tilskueren ved et stedsbetinget arbeid. Det som kan oppnås er nærvær, et øyeblikk av transcendens. Stedsspesifikt arbeid gjør tilskueren oppmerksom på sitt eget nærvær, og det rommet der hun eller han og installasjonen befinner seg. Uansett hvordan nærværet arter seg blir kunstverket en sum av de forhold som det etablerer mot tilskueren, og de omstendigheter det sees og erfares under.

Titlene til Eva Kuns arbeider er på en måte retningsgivende. De summerer ofte opp de grunnleggende figurene og formene, samt fysisk plassering, med noen få enkle ord. De beste eksemplene er arbeidet med tittelen "Veggimellom" eller tittelen for arbeidene i utstillingen "Mellom golv og tak". Eva Kuns arbeid er nonfigurativt, men på en måte likevel representerende. Det representerer tanker, følelser, ord og mulige visjoner på en slik måte at tilskueren kan gripe, enten intuitivt eller analytisk, hvilke tanker, følelser, stemninger eller visjoner det er. Hennes installasjoner eksisterer selvfølgelig ikke som en isolert mening, men finnes også i den virkelige verden, og er påvirket av den.

Jeg tør si at Eva Kuns kunst er et eksempel på hvordan kunsten påvirker bevisstheten. Og at den viser oss noe som vi til å begynne med ikke var oppmerksomme på. Arbeidet stråler av en stille skjønnhet som ofte savnes i den visuelle kunsten, og vår egen bevissthet er den drivkraften som fullfører hennes arbeid. Man berøres, stilt overfor en installasjon av Eva Kun.

Malin Barth

Overs.: Arne Ingvaldsen